

SZERKESZTŐI HIRDA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DUA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adának vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy □ centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok érkezővevényben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttári cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Reform-válság.

Ne mondja senki, hogy reformokban szűkölködik a világ.

Ne is menjünk messzebb Magyarországnál és bebizonyítva látjuk a tételt, hogy a reformok korát éljük.

Nem panaszkodhatunk, mert a reformok úgy teremnek, akár a gomba, a meleg eső után.

Van nálunk hajlandóság minden téren, valami újat és a réginél különbet alkotni, csak az a kérdés, hogy ez a gyors iramban való haladás egyuttal javulás-e a multhoz képest és nem-e csak arra mutat, hogy a reform-alkotás viszketege meglepte az embereket és nem is tekintik ma már embernek, a ki valami reformon nem töri a fejét.

Ezek között a mindenáron reformálni igyekvő emberek között előkelő hely illeti Szilágyi Dezső igazságügy-minisztert, a ki csak úgy ontja a reformterveket, mint a cséplőgép a gabonát.

A reform sokaságból legujabban az új perrend reformja emelkedik ki.

Mi, a kik a gyakorlati élet kívánalmait tartjuk szem előtt, midőn ily fontos törvénnyel állunk szemközt, ezen törvényt is másképp bíráljuk meg mintha egy tisztán tudományos munkalatról lenne szó.

Ha egy tudományos munka volna, melynek egyéb hivatása nincs, mint a jogtudomány fejlesztése, vagy a modern jogirodalom vívmányainak érvényesítése s mi erről egy esszé vagy bírálatot akarnánk írni, úgy nem készenk a dícséret hozsonájával s a törvény tudós készítőjének megadnánk a teljes elismerést.

De mert ez a törvény arra van hivatva, hogy hosszú időre jogéletünk irányítója legyen, minthogy ez a törvény mélyen érinti társadalmunk anyagi érdekeit, kénytelenek vagyunk a gáncsolás és kifogásolás épen nem háládatos terére lépni, a mi a jelen esetben annál kellemetlenebb, mert a jelen esetben, a gyakorlat és előrelátás, melyet érvényesíteni vélünk, szembe áll a doctrinarismus és optimizmus köd-fátyolképeivel, melyek ezen törvényt szűlték és megjelenésekor dícsérettel fogadták.

A szóbeliséget, mely ezen javaslat alapelve, s melytől igazságügyi mizériáink javulását, annyi doctrinai és op-

timista várja, magunk is helyesnek és üdvösnek tartjuk. Csak hogy a szóbeliség keresztülviteléhez igen sok és igen képzett bíró szükséges. E nélkül ez a sommás eljárás is oda fog jutni, a hol a mai van s ez a sommás eljárás sem lesz egyéb, mint ige test nélkül.

Képzett és gyakorlott bírálók talán már vannak s ezután még többen lesznek, de annyi bíró, amennyi ezen törvény keresztülviteléhez szükséges, mindaddig nem lesz, míg az igazságügyi érdekek a kormánytól a mai botrányos szűkmarkúsággal találkoznak.

Ezzel az eljárással, mely telve van, az elmélet és a jó igazságszolgáltatás érdekei által talán megkívánt formásokkal, egy olyan bíró, a ki kötele-ségének meg akar felelni, a ma ellátott ügyeknek legfeljebb felét lesz képes ellátni, a mi természetesen az igazságszolgáltatás gyorsaságának nem fog előnyére válni. Így az igazságszolgáltatás ezután lassú lesz.

Kevés lesz azonban ezen bírálók száma. Nagyobb részüket a munkahalmaz és a feldolgozott ügydarabok meynyiségéből ítélő és így igen rosszul ítélő felügyeleti hatóság rendeltei, melyek nagyobb szorgalomra intik, arra fogják indítani, hogy sebesebben és felületesebben dolgozzák.

És ezzel megkezdik az új eljárás „koptatását” és lekoptatják azt úgy, hogy szülőanyja sem ismeri reá.

Hiszen a mai sommás eljárás is a szóbeliség alapján áll s mégis ma már annyi bíróság tárgyal, úgy hogy az ügyvédek sajátkezüleg vezetik le előterjesztéseiket a jegyzőkönyvbe. De nem is lehet másképp, mert ha a bíró 5—6 ügynél többet nem tárgyal le egy délelőtt, a minél többet jól letárgyalni nem lehet, minősítvényi táblázatában szorgalma csupán „kellő”-nek jeleztetik, a mit a miniszter ur legujabb szenzációs rendelete szerint igen rossz néven vesz. Az igazságszolgáltatás tehát ezután rosszabb is lesz.

Végül ha tekintetbe vesszük, hogy a felelősség szóbeli volta az eljárást költségesebbé teszi, belátjuk, hogy ezzel a reformmal a jogkereső közönség igen rosszul fog járni.

Addig, míg nincs elég pénzünk arra, hogy elegendő bíró tartassunk és ezekkel azután emberileg tökéletes igazságszolgáltatást produkáljunk, kár volt felforgatni a mai eljárást, ami utóvégre is nem rossz, kár volt különösen akkor, mikor az anyagi codex

hiányán úgy sem segíthet semmi eljárás.

Ez a törvény a doctrinaiakre diadala s így a gyakorlat igényeit, a mi itt utóvégre is a legfontosabb, ki nem elégítheti.

-y.

Politikai hír.

Eötvösök proklamációja. Mint Budapesti írják, az anyapártból kilépett függetlenségi képviselők, elnökük Károlyi Gábor gr. lakásán szerdán értekezletet tartanak, hogy megállapítsák az anyapárthoz intézendő átiratuknak szövegét. Az átirat egyuttal proklamációját fogja képezni az Eötvös-pártnak s azt az összes lapokban közözzé fogják tenni. Az átiratból egy példányt Kossuthnak is megküldenek.

A pártzászló felszentelése.

Nagy Káta, július 31.

A nagykövati függetlenségi és 48-as olvasókör díszes zászlóját ünnepélyesen avatták föl tegnap.

Kórkáról, Jászladányról s más-honnan számos függetlenségi és 48-as pártfőrtü vett részt a szép ünnepen, melyet egyházi intervenczió nélkül tartottak meg, a mennyiben Motesiczky János, az időközben kanonoknak kinevezett plébános megtagadta a közreműködését.

A város határán díszes bandérium fogadta Katona Gyulánét, a zászlóanyát, a kinek az ünnep színhelyén, a nagykövati plébánia előtti téren, fehérbe öltözött leányse-reg élén a Kramer-nővérek szép bokréttát nyújtottak át.

A zászlóanyához Agócs Mihály, a kör elnöke intézett beszédet.

Az ünnepet Katona Péter nagykövati ügyvéd lelkes beszéde nyitotta meg. Kifejté, hogy szentelté tette a zászlót a pap áldása nélkül is a kört alkotó polgárok kegyeletos érzése, a kik egyformán imádják az istent és a hazát.

A kör nemzeti színtű selyemzászlójára Katona Gyuláné aztán feltűzte a fehér szalagot, a melyen arany betűkkel e szavak ragyogtak: „A hazáért mindent, a hazát semmiért!”

Majd Barabás Béla képviselő tartott igen nagy hatású szép beszédet, buzdítva a nagykövatiakat a függetlenségi elvekért való kitartó küzdelemre. Haragú eljenzés fogadta a plébános eljárássra czélzó szavait: „Inkább legyen isten áldása e zászlón pap nélkül, mint a pap legyen vele isten áldása nélkül!” Reményt fejezte ki a szónok, hogy a zászló együtt fogja találni Nagykövát összes lakosait, kivéve a papot.

Az első szegyet Katona Gyuláné verte be a zászlóruhába e szavakkal: „A függetlenségi elvek győzelmére!”

A második fogás a fogas! valódi tartásnartással, melyre megesküszik a főpinczér, hogy a receptjét Vámbéry hozta a bocharai emirtől.

Igaz, hogy a fogas már „illatos”, de annál szálkásabb az a fogast pótló hal, melyet ezeltől való napon vett az élelmes vendéglős egy apahidi oláh paraszttól, ki mitután kiváltotta a „hal-passzust”, nem igen törődik a tilalmi idővel.

A fogasból egyik-másik halkedvelő és nagy ehető ember teli veszi a tényérát, regszálándó magát a bankett drága áráért; — azonban az első falat után már mohón kap a vörösborsos flaska után. Elég volt abból egy falat!

A patiens-hiányban szenvedő orvos ugyan nagyon dícséri a halat, de csak azért, hogy betege legyen.

A bankettező közönség duzzogni kezd, — kifakadását a magyarádnak keresztelt vinkoval igyekezik csillapítani csak azért, hogy ha nem is a bor, hanem az einschlag ölje meg azokat a bacillusokat, miket a két hétig jégén állt fogassal magukba telepített.

Szerencse, hogy a cigányzene rárántja. Hogy a társalgás kedélyesebb és könnyebben érthető lehessen, a zenekar kiválólag Wagner-féle darabokat játszik, melyeknek azon jó tulajdonsága meg van, hogy még a teljesen süket ember is élvezheti.

Jön a marhasült, az ember megesküd-nék rá, hogy valamely ügyes szakács opines talpat stútt ki marhabus helyett: de hát mit tegyünk? a kövér marhákat Bécsbe vi-

Az ünnepélyt este társasvacsora, majd pedig táncz fejezte be.

A francia-sziámi viszály.

Páris, július 30.

Az összes lapok szerencsét kívánnak a diadalhoz, a melyet a francia diplomácia a sziámi ügyben vívott ki és dícséri Develle miniszter erőfesz magatartását és ügyességét. Soleil konstatálja Sziám teljes kapitulációját. Nehány lap a sziámi ügyben az angol politika kudarcát látja és felhívják a kormányt, hogy szerezzen biztosítékokat az ultimátum feltételeinek teljes keresztülvitelére.

A Gaulois szerint a kormány Sziám egyik kikötőjét megszállva akarja tartani mindaddig, a míg Sziám az ultimátum összes feltételeit teljesíti.

A minisztertanács egyhangulag elhatározta, hogy a francia ultimátumnak Sziám által, bár ekkéve történt, elfogadását tudomásul veszi és konstatálja, hogy az elfogadás minden fentartás nélkül történt és bele vannak érve kivétel nélkül mindazok a követelések, a melyeket Franciaország Sziám elé szabott. A minisztertanács továbbá elhatározta, hogy óvintézkedéseket tesz arra nézve, hogy a Sziám által elvállalt kötelezettségek teljesen keresztülvitessenek.

„Reuter ügynökség”-nek jelentik Bangkokból tegnap kelettel: A francziák Khosichang szigetet megszállották. A sziámi lakosokat, köztük a vámtisztviselőket is elűzték onnan és több angol kereskedő szállíthajóját letartóztatták. A parton levő táviró állomásra, valamint a király palotájára és vámházakra kitétték a trikolort, de aztán a sziámiak felszólására ismét eltávolították. Egy sziámi gőzhajót, a mely Bangkokba ment, a francia ágyunaszádok elfogták. A benszülöttekből álló legénység, a melő blokádról mit sem tudott, elhagyta a hajót, a melyet a francziák megszállottak és kikötöttek vele.

Forradalom Délamerikában.

A délamerikai köztársaságokban ritkán van rend és nyugalom. Örökös forradalmak váltják fel egymást, melyekben majd egyik majd másik párt győzedelmeskedik.

Egyetlen egy köztársaság volt, mely körülbelül két évtized óta a nyugodt és békés fejlődés útján haladt. Ez az argentinai köztársaság Ipara és kereskedelme a béke éveit alatti folyton gyarapodott s ezért a legtekintélyesebb állást vívta ki magának Dél-Amerikában.

Most egyszerre azt lehet mondani, váratlanul, a köztársaság egyik tartományában Buenos-Ayeren lázadás tört ki, mely csakhamar áterjedt Rozorióra és Szantaféra is. A lázadást a radikális párt szította, —

mely a kongresszus határozataival ellentétbe helyezte magát. Londonból szombati kelettel érkezett az első sürgöny, mely azt jelentette, hogy husz városban kitört a harc. A lázadók felszakitották a vasuti sineket és elvagták a tavidarodronyokat.

Buenos-Ayresben a radikálisok meetingben állapították meg az ellenállás részletes tervét s felhívták a többi tartományokat, hogy csatlakozzanak a lázadásba. A kormány megtette a lázadás elnyomására szükséges intézkedéseket, de úgy látszik, legalább az eddigi hírek szerint, siker nélkül.

A radikálisok a nép jogait és szabadságát akarják megvédeni, melyet a nemzeti kormány állít uk szertut megcsorbitott. Viszont a nemzeti kormány a köztársasági kongresszusát kereste meg, hogy San-Louis, Santafé, és Buenos-Ayres tartományokban hirdesse ki az ostromállapotot.

Ezzel egyidejűleg érkezik Londonból vasárnapi kelettel az a hír, hogy a radikálisok csapatát Rozoriórállítólag megverték, a kiknek vesztesége 60 halott és sebesült. Buenos-Ayres városa minden pontját rendőrség és katonaság tartja megszállva.

Úgy látszik, az ellentét a radikális párt s a kormány között pénzügy téren kezdődött s az ellenőrzés körül forgott, melyet a radikálisok nem tartottak elég táskörűnek. Ebből fejlődött ki az izgalom, a mely, mint ez Délamerikában szokás, fegyveres összeütközésre vezetett.

Fürdői élet.

Korond, jul. 27. 1893.

Benne vagyunk a fürdői saison teljes közepébe, pedig hazai fürdőink az idén a rossz időjárás miatt csak lassan kezdtek népszerűlni. Az országos esősek a fürdőzők legnagyobb részét határlatták a fürdőre való menésben. Most azonban élelenség uralkodik mindenütt s a fürdők látogatottságáról érdekes adatokat olvashatni a hírlapokban.

Székelgyűlést, mely gazdagon van megáldva gyógyfürdőkkel, nem panaszkodhatik e tekintetben sem. Az ország minden részéből érkeznek vendégek, hogy tiszta, tünde levegőt s kitűnő ásványforrásait élvezhessék. Székelgyűlést egy búszkesége Korond. A természet pazonon látta el s áldotta meg szépségekkel, forrásokkal, hol a beteg gyógyulást, a fáradt üdülést s az egészséges kedves szórakozást s pihenést nyer s élvez.

Korondról, az erdélyi részek egyik legregibb s leglátogatottabb fürdőjéről egész történetek keringenek saájrol-szájra, ajkáról-ajkára. A közelmúltban Tholdalagi gróf birtoka lévén, gyakran volt e regényes hely az arisztokrácia mulatságának központja és kedves gyűlhelye s egyik ünnepély a másikat érte. Később a fürdő elhanyagolttatván, évről-évre vesztett szépségéből, míg a mult évben oly tulajdonosra talált, ki sem fáradságot, sem kiadást nem kímélt s csak az az egy czél lebegett szeme előtt, hogy e kitűnő fekvést, természeti szépségekben oly gazdagon megáldott gyógyerejű borvizet s fürdőt, minél hozzáférhetőbbé, minél kényelmesebbé tegye a közönségre nézve.

szája mozog; de biz egyetlen szavát sem lehet érteni!

Részt ennes „éjen” dörög lelépése után. A publikum ödög a teremben; egy-egy élelmes vendég elcsip egy pinczért, aki fehér asztalkendőbe takargatott pezsgővel igyekezik elveszni a zűrzavarban.

Mig eljön az asztalra Frank alakjában az isteni mokka; egy-egy jó hangulatba jött vendég egy kis baráti kör részére 7 forinttal fizeti azt a pezsgőt, a mit a rendezőség már megfizetett; aztán haza megyünk már a ki.

Ottthon a gyermekek már éppen a vacsorához ülnek! szerencsénkre az okos jó nő egy szerény senkacsnót tesz elénk, melyet — miután bankettől jöttünk, kétszeres étvágygáll költsünk el.

Másnap csak egy hatalmas főfájás emlékeztet arra, hogy tulajdonképpen banketten voltunk!

Nos, kedves szerkesztőm, nem így van? DIABOLUS.

A Diána története.

(Angol regény)

A „Dóra” szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

X.

(Folytatás.) (21)

Ez az egyedüli lakható szoba a házban; és talán azt fogják gondolni, midőn meglátják, hogy milyen állapotban van, hogy nagyon sokat mondtam, midőn lakhatónak neveztem.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. augusztus 1.

A bankett.

Teljes világeletemben nem tulajdonítottam a bankettnek nagyobb jelentőségét és fontosságot, mint mennyit annak az eszem-iszemhoz hozzá szokott igazi magyar ember tulajdoníthat, hogy t. i. nem okos dolog éhesen odamenni.

Ezen jelentősége a bankettnek még nagyobb lett előttem azóta, Mióta Magyarországon demonstrációanal eszköznek használják azokat, mert azóta az eszély kétszeresen parancsolja, hogy jóllakják az ember már előbb, nehogy az étvágyát elveszítse s gyomrát megrontsa.

Hát kérdem, tisztelt olvasóim, hogy Magyarországon lehet-e valami ostobább dolgot képzelni, mint a bankett!

Ebben az országban, hol a világon ott-hon a legjobban főznek, hol a gyermek el-kényeztetve, a férj dédelgetve lesz s hol a gyomor a bálvány, a melynek legtöbbet áldozunk: lehet-e valami nevelésesebbet és bosszantóbbat képzelni, mint egy bankett?

— Nem akared elhinni, kedves barátom, akként szóltam az én szelleműs és kedves szerkesztő barátomhoz, egyik bankett alkalmával — hogy a szellem, konyha és pincze leggyaralóbb termékei kerülnek elő és tálatatnak fel egy bankett alkalmával?

— Hihiszem, barátom, — volt a vá-

Valóban nagy jótétemény volt az emberiségre nézve a fürdő megteremtése s mi nem adhatunk eléggé hálát Gáspár Gyula m.-vásárhelyi kereskedő urnak, ki ezt derékasán megcselekedte. A fürdőnek így rövid időn való rohamos fejlődésében s teljesen újra alakításában legfőbb érdeme van azonban a szép Gáspárné ó nagyságának, kinek tervekénység, izlése s erőnye nélkül ily bámulatos haladás teljesen lehetetlen lett volna.

A közönség nem is késik elismerését minden lépten-nyomon hangoztatni s a ki a fürdőt régebben is ismerte, aligha fog a hajdani primitív állapotokra visszagondolhatni.

Dr. Hankó Vilmos, ki a jótékony fürdőt legutóbb elemezte, Erdély „Gleichenberg“-jének nevezi azt s nagy dicsőréttel nyilatkozik vizének hatásáról.

Székelj-Udvarhelytől alig két és fél óra alatt érünk Korondra, mely regényes völgyben fekszik, minden oldalról hegyektől s erdőtől körveve áll a nagy kiterjedésű fürdőtelep, mely lombos fákkal, pompás s illatos fenyő s tölgyesekkel duan el van látva. Egyházi rendkívül nyílt, mérsékelt nedves s meleg. Teljesen szelentes; a hőingadozások a legminimálisabbak lévén, különösen alkalmas a tüdő s légzőszervi bajokban szenvedőknek.

A fürdőtelep a víz balpartján a hegy-alján és a hegy oldalán terül el; csinos sötét tölgyes, árnyas fákkal, virágokkal bir. A vilákos s házak jó illatú fenyővel s hársfákkal vannak nagyrészt körülvéve s több házra a fák lombkoronája borul kellemes árnyékokat kölcsönözve lakóinak. A főbejáratnál jobbra látjuk a „székely villát“, mely teljesen új s gazdag felszereléssel bir, előcsarnoka s fedett hosszú folyosója különleg is kellemes benyomást tesznek a látogatóra.

Ezzel szemben nyitott térségen áthaladva, hol az idő- és esőmőrök vannak elhelyezve, egy kis árnyas ligetbe jutunk, melynek közepén a gyermekek játszóhelyéről való gondoskodva, itt állanak a különböző hinták és tornaszerzők.

E hely közelében fekszik a nagy vendéglő mellékhelyiségeivel. Ehhez közel a tekepálya. A szép sétányon végighaladva jobbra — a főbejárattól szemben — találjuk a főkutat, mely igen csinos faépítménnyel van körülvéve. Az izléses építmény egy székes díszes teremként van kialakítva. A főkutat szemben van a székely lakosztálya, mert a kecske-utj egyik speciálisága ennek a fürdőnek. A főkutat jobbra gyönyörű fenyves sétányt terít el, szemben a hegy pompás hársfákkal s az „Ilona“-lakkkal; a főkutat balra vannak továbbá a fürdőforrások, mindkettő vasas sárványú. Egyik forrás a kömedezőbe foglalt tükörfürdőt, a másik a meleg-fürdőt látja el. A kádfürdők gőzfűtése van berendezve; 10 szoba 14 káddal áll a közönség rendelkezésére minden időben. A főbejárattól balra van a zene-pavillon, továbbá kereskedés, mely a közönség igényeit teljesen kielégíti. A 400 lépés hosszúságú fő-sétány a fürdő házában terül el, balra és jobbra lakóházakkal s tölgy árnyékot nyújtó szebbnél-szebb hárs-fenyő s fűzfákkal.

A pompás szanaszavas, vasas sárványú 400 lépésnyire a fürdőteleptől, teljesen újonnan épített kényelmes tükör-fürdőt lát el. A tengerszint tiszta vizben való fürdés egyik legkellemesebb élvezetét kőszí tartozik. A sós és édes víz párhuzamosan haladó csatornákon van levezetve a külön forrásokból, a sós víz a tükör-fürdőbe foly tus alakjában, az édes víz is tus alakjában, csak hogy a sóviztől külön van elvezetve. A tükör-fürdőt kényelmes ülőszobák veszik körül.

A sós-fürdő víze 17—18 fok, a vasas sárványú víz 13—15 fok melegség között váltakozik.

A szobák árai 50 krtól 1 frt 60 krig emelkednek. Egy óra a lakások 25—45 frtig váltakozik.

Nelli leplezetlen szörnyűködéssel emelte fel mind a két kezét.

Ilyen rendetlenséget és rondaságot sohasem láttam egész életemben! — kiáltá azzal az őszinte meggyőződéssel, mely a szavak gorombaságát enyhítette.

A szoba az egyik végétől a másikig könyvekkel, hírlapokkal és magazinokkal volt tele; a kandalló tetején olyan sör pipa állott, mely egy múzeumnak is becsületére válhatott volna és ezek felett egy tábla volt, melyen puskák, kardok és számos külföldinek látszó fegyverek voltak elhelyezve. A szoba három oldalát könyves szekrények foglalták el, a negyedik oldalon egy modernizált francia ablak nézett ki az avenue-re; az ablak előtt egy íróasztal állott, magosra halmozott papírokkal, miknek a tetején vastagon állott a por, az asztal mellett egy papíros tartó kosár állott, mely olyan volt mint a hó-uapok óta nem érintették volna ki. Pallásnak a szoba egy szegeletben levő állványra volt helyezve; de oh! a Pallás klasszikai feje egy nemez kalap volt vetve, mely feloldalt csuszott, és által az istennőnek méltóság nélküli dévaj ponygya színezetét adta!

Heathcote kitért két karosszékhez azon egyszerű és gyors eljárás által, hogy tartalmakat a padozatta borította; minután a vendégeit leültette, az ablakon keresztül egy pillantást vetett az esőre, mely záporként szakadt.

Kíváncsi, hogy Crowhurstbe küldjék egy zárt kocsit? Sajnálom, hogy az egyedül jártam a mivel bírok egy bricska és az nem sok védelmet nyújtana.

En nem hiszem, hogy az eső egy félóránál hosszabb ideig tartana, — erősíté Nelli egy idő jó komolyaságát véve fel. És senki sincsen otthon aki miattunk aggodnják; tehát ha én megengedem, hogy egy kevés ideig itt maradjunk, gyalog is haza mehetünk mihelyest az eső megáll.

A 12 lakásban 85 szoba van kényelmesen berendezve, teljesen új bútorokkal.

A zene és vendéglő jó. Az ételek s italok is meg van elégedve a közönség s sok rosszakarat s hazug ráfogás mellett ahhoz, hogy a fürdő levő viszonyokat oly fekete színben tüntesse fel valaki, mint a hogyan e szép üdülőhely ellenségei tették.

Mindent összefoglalva az összes ellen-velésekkel szemben csak azt feleltethetjük, hogy Korond sem nem drágább, sem nem olcsóbb a többi fürdőknél s sok tekintetben a víz gyógyerejénél, levegőjénél fogva földi is haladja többi versenytársait.

A borvizei palackokban is forgalomba hozták s a vizet pneumatikus vízemelő géppel kristálytisztán az új forrás mélyéből merítik s géppel dugaszolják.

A víz hatása lélekészeti és tudóbajokban csodával határos. A törzs közönség legjobban ismeri az eseteket s így fölfelé ismételnem azokat.

Korond kiránduló helyekben sem szűkölködik. Az 1070 m. magas Firtos-hegy, Firtos várának omladékaival gyönyörű kilátást nyújt az alatta elterülő regényes völgybe. A kevés távolságban levő Árcsó-liget kedvező kirándulóbölye a közönségnek. Parajd, — gazdag sóbányáival s gyufagyárával — érdemes a meglátogatásra. A szivárvány-színű „Csiga-hegy“, a Bónis pinczéje, Hollókő a természet művészetét hirdetik.

A közönség legnagyobb része a környékből telik ki, de vannak távolabbiak is.

A fürdővendégek száma a 300-at felülhaladja. Átutazók s rövidebb ideig időző vendégek is gazdagon látogatták a jóhírű fürdőt, melynek szép jövőt jósolhatni. A fürdővendégekről álljon e névsor tájékoztatóul:

Nagy Benedekné Deés, ifj. Nirschy Lipót Parajd, Farkas Adolfné M.-Vásárhely, Mózes András és családja Kolozsvár, özvegy Parragh Ferencné N.-Bánya, Johann Teutseh Segesvár, Nagy János Kolozsvár, Haraga Antal B.-Hunyad, Nagy Sándor M.-Vásárhely, György Pál Tompa, Székely Sándor Maros-Ugra, Binder Catarina Brassó, Beneczy Gergely és családja Kolozsvár, Kása Sándorné Nyárádszereda, Thelmann József és családja M.-Vásárhely, Müller József Kolozsvár, Biró Ferenc M.-Vásárhely, Kádár Imréné és Csizsér Albertné M.-Vásárhely, Kovács János táb. bíró és családja M.-Vásárhely, Doros György szeszgyáros Sz.-Udvarhely, öz. Török Sámuelné és családja Kolozsvár, Pál Jánosné Sz.-Udvarhely, Kepri Domokos M.-Vásárhely, Végh Mihályné és családja Rava, Bartha György és családja M.-Vásárhely, Gőnczi Jánosné M.-Vásárhely, Harthy János M.-Vásárhely, Csirlea Cornelia Gy.-Fehérvár, Benedek Ferenc Kolozsvár, dr. Zakariás Simon N.-Várad, Szász Jenő és Ilona M.-Vásárhely, Solymosi Pálné Sz.-Udvarhely, dr. Kovács Gáborné és Lestyán Margit Parajd, Szilágyi Gergely Budapest, Maurer Sofia Kund, Csorvány Géza Torda, Kirscher Miklósné és Finta Józsefné Kőbánya, öz. Barabás Domokosné Sz.-Udvarhely, Schopf Lajos Budapest, Reviczky Orbán, Heinz Sidonia Reizica, dr. Gundhardt Károlyné Nagyszeben, Horváth Ilona és Borbáth Ersei Sz.-Udvarhely, Szilágyi Leopoldné Brassó, Molnár Zsigmondné és Sósos Elíz M.-Vásárhely, Szentpéteri János Vaja, Maruk Ferenc Torda, Vincze István Kolozsvár stb.

A fürdő orvosa dr. Gámin Béla kolozsvári orvos, ki a fül és torok bajokban specialista.

A fürdő biztosa dr. Vajda Emil fő-reáliskolai tanár, ki a fürdő tulajdonossal együttvéve mindent elkövetnek, hogy a vendégek kellemes szórakozást nyerjenek.

Eddigél volt több ízben tombola, kirándulás, tűzijáték. Aug. 6-án a budapesti

ors. dalárversenyen kitüntetett székeludvarhelyi dalegyet ad rendkívül változatos műsorral hangversenyt.

A hangverseny és bál iránt a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik.

Dr. Vajda Emil és Bartha György buzgósa folytán a közönség időtöltésére alkalmi lap indult meg, a „Korondi kecske kúrt“ cz. alatt. A humoros lapnak számos előfizetője akadt.

A fürdőnek rendkívüli élénkséget kölcsönöz az a szép gyermekereg, kik tarka barka ruháikban hullámszának és pajkoskodnak a fő-sétány hosszában, közel 80-an.

Ki a leirtak valódiságáról meggyőződni óhajt, legjobban teszi, ha személyes látogatásával tessz szert e tapasztalatokra.

n. 1.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, augusztus 1.

Augusztus 1-jével

uj előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizethetni lehet minden naptól kezdve.

Előfizetési ár egy évmegyre 4 frt.

A kolozsvári vízvezeték ügyét jó volna egy kissé siettetni. Brassó jóval később kezdett a dologhoz és ennek már építik a csőhálózatát, még pedig nem kutakból szivattyúzott vizre, hanem forrás vizet vezetnek be a városba, a mi több költséget okoz, de frissebb és jobb vizet ad s a mellett a víz készlet biztosítva van. — A mostani járványos idők egetően szűkséges teszik a jó vizet minden városrészt számára, ebben pedig szűkölködik Kolozsvár városa. A vízvezeték kiépítésének kérdése nálunk olyan régen vajódik s oly lassu léptekkel halad előre, hogy másutt már azóta rég kiépítették volna.

Ujházi Ede, kitűnő művésznő, holnap tartja utolsó vendégjátékát a nyári színházban. Színe kertül az alkalmattal a „Kölcsönkért feleség“ cz. monologja kitűnő francia vígjáték, melyben Ujházi egyikét mutatja be legjelebb alakításának és az „Ibolya-faló“ vígjáték 3-ik felvonása. Ez utóbbiban Ujházi egy cseh káplár szerepét játssza, oly utánzóhatatlan bravúrral, amely ezt a katonát életből vett jelenetet országhírdővé tette. Mulatásosabb katonai gyakorlatot képzelni sem lehet.

Az eső virágot fakaszt, bim-bókat fejleszt, a melyek a kolozsvári jótékony nőegylet virág korzóján nagy mennyiségben fognak pompázni. A néptünas, virágkorzó és hangverseny nézve a nőegylet közelebről kiadja a részletes programot. Ujabbán ismét sok jelentkezés történt a virág korzón feldíszített kocsikkal való részvételre.

A Nagyszamos kisé meguott az esőzés következtében. A víz csunya iszapos és pár napig a víz mentén levő fürdőkben való fürdözést kellemetlenné teszi. Annál sikerültebb teszi azonban a halászos munkáját, kiknek kedvező alkalmuk van a zavarosban halat fogni.

A honvédek országos gyűlése szeptember elejére tűzték ki. A kolozsvári honvéd egyletből sokan készülnek ezen részt venni, csak azzal nincsenek még tisztában, hogy a gyűlés hol fog megtartatni, mennyiben a központ a mult gyűlés határozza ellenére nem Szegeden, hanem Budapest-

ten kívánja megtartatni a gyűlést, hol a központnak meg van a nagy többsége.

Lázongó oláhok. Szolnok-Doboka-megyében Viz-szilvás és Németi községekben félművelt fanatikus oláh papok eszajtságon módját esztették ki a néplázítás és népbolondításnak. Elhitették ugyanis a tudatlan néppel, hogy a magyar kormány által kiküldeni szándékolta kolera baktériák azért mennek a községek megvizsgálására, hogy a kutakat megmérgezzék s ezáltal kiöljék a derék oláh natio férfait és a gyerekeket pedig magyaroknak fogják névelni. — Sem a papok, sem a parasztok nem gondolják meg, azt (eltekintve ettől az ürtült képtelenségtől) hogy a gyerekek is ugyan abból a kutából isznak a miből apák s így azoknak is veszni kellene. Ennyire már nem ér el az oláh tudománya, hanem e helyett doronggal kaszával fejsszéval felfegyverkezve várják akormány megbízottját — még pedig a mint képzelné lehet, nem a legbarátságosabb szándékkal.

Az erdélyi pincze-egyletnél az egylet képviselője Karácsonyi János által a borosbéli hadgyakorlatok alkalmára, ő felsége részére nagyobb mennyiségű Leányka, Som, Sauvignon, Muskotály és Rísling palackok borokat rendeltek. A rendelvényt az egylet augusztus hó 15-én kell hogy elküldje.

Katonai szemle. Csathó István honvédnagy a m. kir. 21 ik gyalogezred helyettes parancsnoka a mult heten Deséren járt, hol az ezred részéről összpontosított altisztai iskolát szemlélte meg s a zárviszogatást megtartotta. Az eredményt a mult értesültünk, teljesen kielégítő volt.

Tűzoltók gyűlése. A kolozsvári önkéntes tűzoltó-egylet parancsnoksága 1893. évi augusztus hó 1-én, délután 6 órakor a tűzoltó-laktanya helyiségében gyűlést tart, melyen több egyleti ügyet fognak elgiztatni.

Esküvő. Csillag Kristóf sz. újvári kereskedő tegnap esküdtött örök hűséget az unitárius templomba Juhán Herminnak öz. Juhán Józsefné kedves és szép leányával. Az egyházi szertartást Péterffy lelkész végezte.

Balogh Györgyné, a kolozsvári nemzeti színház volt kedvenczenesője, jelenleg Kolmárné, Tordára megy egy pár napra az ott időző Kárpáthy társulatához vendégzereplésre s e hó 2-án és 3-án szórán és csütörtökön fellép a „Páros bugyellár“-ban és a „Bettyár kenderő“-ben. Remélhetőleg nagy közönség fogja üdvözölni a jeles művésznőt.

Keresetetik egy egész jókarban levő c s e p l o g é p hozzávalókkal megvételre. — Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Hangverseny. A sztojkai fürdőn augusztus hó 6-án a m.-láposi ev. ref. egyház által rendezendő hangverseny programja: 1. Nyitány, előadja a n.-somkúti zenekar. 2. Boriót 104. op. IX. hegedű versenye, előadja Zeffer Lukács, zongorán kíséri: Donáth Klotild k. a. 3. Magyar népdalok, zongora kísérettel énekl: dr. Kodra Gyula. 4. Magyar népdalok, zongorán játssza: Jenei Kálmán. 5. „Orr“ monolog, előadja: dr. Kudra Gyula. A közönséget figyelmét újjal felhívjuk ezen igazán szépnek és sikerültnek ígérkező hangversenyre, s az ezt követő bálra.

Borszékről írják, hogy ott Hamza Miska zenekara aratja a babérokat. A hangyományos Anna-bál kiváló szép és nyomasztó képzett zenekara, kitűnő és válogatott programjával

jó kedvre hangolta a társaságot. Hamza tölkrező zenekar vezető, tölle tanulhatnának a mi urizáló primásaink is, a kik inkább alusznak, vagy kávéházban hevernek, mintsem a közönségnek a felszedgetett pénz fejében valami újdonsággal kedveskedjenek. A mi cigányaink többet felejtene, mint a mennyit tanulnak.

A dobsinal jégbarlang megvétele. Rohonczi Gedeon orsz. képviselő Rozsnyóról Dobsinára utazott, hol tárgyalásba bocsátkozott a várossal a jégbarlangok örök áron való megvétele iránt. Mint egy köznyomatos értesít, Rohonczi fényes ajánlatot tett; a tárgyalás eredményét azonban még titokban tartják. Rohonczi Gedeon azonkívül az e vidéken létesítendő fogaskerekű vasút tervével foglalkozik.

Földrendés. Levelezőnk írja: Szabadon f. évi július 29-én délutáni egy óra 32 perccor erős földalatti morajjal összekötött földrendés es volt. A földrendés az épületeket megrázta. Az épületek rescegték, ropogtak annyira, hogy a hol az emberek hon voltak, a házakból kiszaladtak, rémültökben. Néhol az edények, a kovácsműhelyben a tűkőre letett kalapácsok a földre estek, a rázkódás következtében. A földrendés nem ismétlődött.

Vilmos császár Magyarországon. A vasmegegyi hadgyakorlatokra Vilmos német császár tudvalevőleg királyunknak vendége lesz. Berlinből most azt írja tudósítónk, hogy Vilmos császár szeptember 16-án érkezik Kőszegre és a hadgyakorlatok befejeztével négy napig Albrecht főherceg bélyi uradalma urazik, a hol a főherceg vendége tiszteletére vadászatot rendez.

Katonai brutálitás. A trautenau csata évfordulóját Kremsierben július 27-én tünneptelte a helyőrség, a mikor is sok polgár volt hivatalos az ünnepekre. A mulatság hangversenyyel és tánczozzal végződött, a melyen a diákoknak kissé jó kedvű kerekedett. Chudey, a harmadik gyalogezred századosa, sértő kifejezésekkel utasította rendre Knüpfelmacher megtegyetemi hallgatót, a ki egyszersmind tartalékos tüzérhadnagy is. — Knüpfelmacher a századosnak azt akarta adni névjegyet, de a tiszt azt az arczához vágta. Ez jel volt a többi kardbojtos urnak. A védtelen fiatal embert ezan ragadták meg, hogy a teremből kivigyék. Ezt a pillanatot Chudey százados arra használta fel, hogy kivont karddal támadja meg Knüpfelmachert. Az esetről azonnal jelentést tettek a katonai parancsnokságnak.

Az északi és déli vér. Még csak nemrég is azt hitték, hogy az embernek a meleg és a hideg égöv alatt ugyanazon mennyiségű vére van. Sok éven át vitatkoztak a tudósok e kérdés fölött, míg végre ma már bebizonyított tény, hogy a hidegebb vidékeken lakóknak több vértük van, mint a forró égöv lakóinak. Ma már tudjuk, hogy az emberi test hőmérséke 36—38 fok közt ingadozik, akár fenn a hideg északon, akár az aequator alatt él. S éppen azért, mivel az embernek mindenütt ugyanazon testhőmérséke van, kell, hogy az északinak több vére legyen, mint a délinek, mert hisz a vér produkálja a meleget s a hidegebb égövek alatt a test több meleget kénytelen kisugározni, mint délen. Már pedig, hogy a test hőmérséke az észak lakóknál is 36—38 fok közt maradjon, természetesen, hogy több vért kell produkálniok. Hogy valóban több

Mire Heathcote ismét mosolygott.

Aztán Diánának a nézése melett, mig annak a vékony kis ujjai a teas edények felett foglalkoztak. Mily kedvesnek és mily szeretetreméltónak látszott, midőn ezt a kis nőies dolgot végezte.

Volt valami finom szabotosság benne, a mit Nelli vén leányoságnak nevezett, de a mi a Heathcote kényesebb izlésének nagyon tetszett.

Világos szürke ruha volt rajta, mi félgáz akart lenni, fehér gyolcs gallérral és késszálakkal, melyeket apró fekete szalag csokor tartottak össze. A kalapját letette vol, magassan tartott csinos kis feje gazdag selyem lágysságú hajával, a frissen hullott geytenye fényességére emlékeztette Heathcotot. Eddig soha sem látta, hogy mily szép volt ez a leány, vagy helyesebben mondva, szépsége mind ez idig olyan hatással volt rá, mint egy kép vagy szobor szépsége, tiszta nőiessége nem tűnt fel előtte.

Jelenléte új légkört látszott teremteni az ő poros rendetlen szobájában, meleg napfényt hozott az árnyékos helybe, édes lehetőségeket sugalmazott azon szomorú egykor ugy is lehetett volna, melyek a számkivetett ember életét e zord kinézésű házban, szinte hát éves porral a szegletekben — elsőbűtette.

Heathcote ur — mondá a Nelli éles hangja nem szereti a tavaszi nagy takarításokat?

Heathcote felébredt álmodozásából, és a vád ellenében bünségen vallotta magát.

De mi juttatta ezt a kérdést eszébe? — kérdé mosolyogva.

A Nelli fizikai tökéletlenségei sokkal inkább meglágyították őt az első látásra, mint a hogy a Diána rendkívüli szépsége tevő.

(Foly. következik.)

Miért nem szabadulok meg tőle? Először azért, mert egy áldott jó teremtes és hűséges lélek és másodsor, mert nem bísem, hogy tudnék mást kapni, a ki itt maradna.

Azt akarja ön mondani, hogy egyes egyedül csak ezt az egy eselédet tartja? — kérdé Nelli tágra nyitott szemekkel.

Hat az egy asszony eselédet tartom, a férje a kertbe dolgozik és a lovain és én utánam lát.

Mondtam meggyednek, hogy há tartásom szerény.

Nelli a térdeire tett könyökkel s a két kezébe támasztott állal előre hajolt és leplezetlen érdeklődéssel nézett rá.

Ez nagyon furcsa! — mondá. Ebben a magányosságban milyen berzasztó unalmasan érezheti ön —

Családi káp az? — kérdé Diána, minden cseramónia nélkül felbeszakítva a nővérét, s az ajtó felett levő olaj festésre mutatott. Mily kedves szelid arcz.

Az az anyám arcképe, — válaszolá Heathcote a leány tekintetét követve, mig szemei ismét komor kifejezést nyertek.

Ea kétségtelenül képtára is van önnek a házban? — folytató, nem adva Nelli-nek időt a beszédre.

Oh igen! Meg akarja nézni? — Attól tartok, hogy nincs benne valami különös érdekel bíró tárgy, de ha látni kívánja én örömmel megmutatom magának.

A teát éppen e pillanatban hozta be egy öreg asszony, kinek sötét lila szín szalaggal ékített fekete selyem főkötő volt a fején. Gyanakodó tekintetét vetett a vendégekre és olyan durva mozdulattal tette le a tálcázát az asztalra, hogy a teas esés-ekben levő kanalak, s a kis tejes ibrikből kiomlott a tej.

Nincs tejsűrtem, — jelenté hangosan; a zivatar megavanyitotta.

Se baj, — válaszolá Heathcote a nélkül, hogy felnézne rá.

S mihely az öreg asszony után az ajtó betevődött, leült a tálcza elibe, csukort kezdett tenni a csészékbe, mig Nelli őt rendkívüli érdeklődéssel nézte.

Midőn Heathcote hirtelen felpillantott, találkozott a leány tekintetével és zavarba látszott jönni alatta, a csukorfogó kiesett az ujjai közül és csörömpölve esett a csészék és tányérok közre.

A furcsa látványok között a világos — jegyzé meg Nelli, kinek hangulata e déltán magayerő színteséget látszott lenni — a legfurcsább férfi látni tést töltöni ki. Olyan ügytelentl csinálja! Mindig arra a jelenetre emlékeztet, midőn egy bika ment a porcelános boltba.

Heathcote jóízú nevetésben tört ki és az a hang saját magát meglátszott dobogtatni. Mindazonáltal rögtön felállott és Diánához fordult.

Bauchamp kisasszony, lesz szives engemet a tea készítés alól felmenteni? A testvérenek igaza van.

Elhiszem, hogy nagyon ügyetlennek kell látszanom, de tényleg annyira megszoktam évek óta saját magam töltöni ki a teámat, hogy annak a komikus oldaláról teljesen megfeledeztem.

Örülök, hogy a komikus oldalát látja — válaszolá az idősebbik leány vidámon — a mint a Heathcote által elhagyott helyet elfoglalta, mert máskülömben kötelességemnek éreznem volna, hogy a Nelli gorombaságáért bocsánatot kérjek.

Ne nevezze gorombáságnak! Én nem vagyok a felesz illedelmi szabályoknak bámulója.

Az már világos, jegyzé meg Nelli körül tekintve a szobán.

vértük is van az északiaknak, az ittünk ab-ból, hogy ha egy észak lakó délvidekre költözik, vért vesz, vagy a külbőrön vagy a beleken át. E vérkiválaszt betegségek tünetek előzik meg s annak jele, hogy az északiem-bor meg szokta a klímát, abban nyilvánul, hogy fokozatosan halványabb lesz s testülya csökken. Számtalan példa bizonyítja, hogy minden észak lakó könnyebbé lesz, ha sok ideig tartozkodik délen.

— **Mivel borotválkozik a sváb?** Azt úgy hívják, hogy „Auripigmen-tum“. Ez egy vérszerű ásvány, mely igen olcsó s melyet porrá törve ottlantan méz-porral gyengyitnek és vízzel kavarnak fel, hogy kenőccsé válják. Ezzel a kenőccsével ken-i után be a sváb és a zsidó ábráskatának meg-szűrődött részét, egy perczig rajta hagy-sa száradni, — akkor azután forgács-csal levakarja a kulimázt, mely leválik sző-rőstől s a szabálynak vagy bajusznak e bo-rotválkozási mód után egy hónapig nincs kedre sarjut nevelni. De ez a műtét lassan lassan a bőrt is impregnálja, úgy hogy az öregeségére az ilyen borotválkozónak durva és cserepes lesz. A zsidók azért használják ezt a szőrtelenítési módot, mert vallásuk tiltja az acél borotvával való szőrnyesést.

— **Petroleumos bosszu.** Krakó-ból írják: A Dembica városkával szomszédos erdőben tegnap egy lengel zsidó holttestére akadtak, akit, mint azt a törvényeséki viz-szsgáló-bizottság konstata, már két nappal azelőtt gyilkolhattak meg. A meggyilkolt ruházata szerint szegény ember lehetett s így a rablogyilkosság ki van zárva. Valószínűleg beuszuból elkövetett gyilkosságnak esett ál-doztatul. A holttest mellett két üres petroleum-os üveg hevert. A gyilkos, hogy a holttest felismerését megnehezítse szőrnűt tette után petroleummal leöntötte a meggyilkolt arcát s aztán meggyújtotta. Az áldozat arca a megismerhetetlenségig megszenesedett. — A gyilkos valami tompa eszközzel addig ütötte áldozatát, míg meghalt. A meggyilkolt ki-létét még eddig nem tudták kipihatólni, mert Dembica 4300 lakosa közül senki sem bi-bázik. A tettest a csendőrség nyomozza, de mindeddig sikertelenül.

— **Az angol bányász-sztrájk.** Egy londoni távirat szerint eddig kétszázöt-venezzer bányamunkás sztrájkol. Újabb hírek szerint augusztus második feléig a sztráko-lók száma legalább is háromszázegyevenez-zer lesz. — A bányatulajdonosok New-Cas-tle-ban gyűlést tartottak, a melyen elhatározták, hogy a választ a bányamunkások ama követelésére, hogy bérüket 16 százalékkal emeljék, egy hétre elhalasztják, hogy a mun-kás-bizottsággal értekezessenek.

— **Rablók egy kastélyban.** Fá-biánics Ignác földbirtokos misefai (Vasm.) kastélyába a minap este négy gyeveres rab-ló tört be. A 80 esztendős földesurón kívül Fábiánics Károly ennek huga, Kraft tábor-nokné és ennek 18 éves fia volt a kastély-ban. A rablók pénzt követeltek, de Fábiánics Károly, meg nem remélve a fejének szeg-zett puskasüvegtől, torkon ragadta a vezért s földre toporta. Mikeseredett küzdelem tá-madt kettejük között, mely azzal végződött, hogy az egyik rabló fejszével fejbe vágta Fábiánicsot, ki erre elájult. Szerencsére nem zsekényolhatták ki a helyzetet, mert a küzdelem zajára fölriadt a cselédség s a gonosztevők elmenekültek. Nem vihettek el semmit. Másnap írja a „B. H.“ — már el-fogták őket. A banda feje Fábiánics egykori barátságos juhász, Török József volt, cim-borái kauaszok és juhászok, kik most is Fá-biánics szolgálatában állanak.

— **Szivarok papirosból.** Papiros szivarok képezik a ravasz amerikaiak legújabb találmányát, melyet természetesen kellőleg kihasználnak s nem egy papirgyáros szerzett már általa óriási vagyon. A szivarokat ren-des papirból csinálják, melyeket azután do-hánylybe mártanak: ekkor a papirdohányla-pokat felvágják szeletekre s szivarokká sodo-rnak belőlük, úgy, hogy teljesen a valódi szivarokhoz hasonlítanak. Csodálatos, hogy e hamis szivarokat a szenvedélyes dohányzók igen kedvelik, sőt — „zamatos illatuknál“ fogva — a valódi szivarok fölé helyezik.

— **Amerikai bosszu villamos-sággal.** Dél-Amerikában egy kedvese hü-ségében csalódott hölgy eredeti módon állt bosszu csalfa imádójára. A villamos világító társaság gépésze volt a hűtlen, s mikor dé-lután a divánon szendergett, az elkeseredett hölgy a villamos vezetéket az alvához vitte, ki aztán nem is ébredt fel többé. A nő azt mondja, hogy csak kellemetlenséget eka-rt okozni udvarlójának és nem is képzelte, hogy halálát okozhatja.

— **Fiatal gyilkosok.** Kassáról írják: Mészáros István és Csabala János ciz-madia-inasok régóta lopkodtak mestertük portékáit és a hol lehetett, potom áron el is adták. A kis 13 éves Fedor László, a ki egy-ütt tanulta velük a csizmák elkészítésének mű-vészetét, — nem nézhette jó lélekkel, hogy mesterét a két gaz fizető továbbra is káro-sítsa és elmondta a dolgot mesterének. Mé-száros és Csabala kiállván a megérdemelt büntetést, elhatározták, hogy a kis árulót el-tesszik láb alól. Szombat délután a mitem-sz gyanító Fedort a két kolléga kicsalta a Kas-sától nem messze fekvő, Hlinik nevű kisltő területre, és ott az alatt az ártyú alatt, hogy Mészárosnak a Hlinik domboldalában pénze van elrejtve, gödröt ásattak Fedorral. A két

czim-bora elhatározta, hogy megfojtja az árulót. Előbb azonban összevissza csókolták és bucuskészsorítással szőlították fel. Akkor az-tán Mészáros nekiesett, torkon ragadta és fojtogatni kezdte. A kis Fedor kézzel-lábbal védekezett, védekezés közben Fedor megha-rapta Mészáros kezét s ez mentette meg a biztos haláltól. Mészáros ugyanis fájdalom-ban elbozostotta Fedort, a ki segítségért ki-áltott. Most a másik gazficzkó akart végezni Fedorral s már hozta is a hurkot, hogy nyá-kába vesse, de a sikoltásra a mezőkről elő-siető munkások közlekedt, a két gonosz fiu megugrott. Az egyik tizenhárom, a másik tizenegyet éves.

— **Mikor a „oláh“ mullat.** Vagy nyolcz „oláh“ itta a napokban a hegy levét Bécs egyik legnagyobb mulatóhelyén. Csak úgy dől a szesz a derék urakba s végre is annyira erőt vett rajtuk a mánor, hogy a csendben vacsoráló vendégeknek sem hagy-tak békét Belekötötték a többek közt egy fia-tal grófbá is, a ki erősenyesen utasított vissza a komiszkodást. Erre a „római“-ak mind a nyol-czan egyszerre rohanták meg s egyikök felemel-te olmos botját, azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy út. A gróf egy gyors mozdulattal ki-kapta a botot a részeg oláh kezéből s olyat csapott boros koponyájára, hogy biz' az be-szakadt. Volt nagy riadalom és segítségért való jóhangja. Egy orvos megvizsgálta a sér-ültest s kijelentette, hogy agyrázkódása van. A gróf nevét a rendőrségi tiszt felírta, de egyelőre nem történt egyéb. Másnap a fia-tal arisztokrata, a ki maga hibáján kívül került a kellemetlen szituációba, utlevelet szerzett s — eltűnt Bécsből.

— **A vármegye kutyái.** Négylábú népszámlálás volt a minap Hajdu-negyében. A vármegye tudnivaló rendeltetést adott ki a minap, mely szerint adamentesen minden háznál egy kutyát szabad tartani, a többiért fizetni kell. Ezért tartottak kutyaszámlálást az egész vármegyében. Kint, hogy össze-sen 13.850 kutya van Hajdumegyében, eb-ből adógi fizet 983, adómentes 12.857. A haj-dumegyei kutyatulajdonosok, úgy látszik, nagyon praktikus gondolkodású emberek, mert luxus-kutya alig van. Legtöbb, számszerint 5 luxus-kutya van Nánáson, Tégláson van ket-tő, Náduvaron, Püspökladányban és doron-gon 1—1 darab.

— **A világ legnagyobb gyé-mántja.** Emlegetett tettünk már arról a nagy gyémántról, melyet legutóbb Orange államban találtak. Most ennek a gyémánt-nak gipsz-mintáját Birminghamba küldték. A gyémánt neve: Jagersfontein Excelsior. A kö 3 hüvelyk hosszú és 2 hüvelyk széles; súlya 971 karát. Értéke fél millió font ster-lingre (öt millió arany forint) becsülik. Az a ki a követ találta, jutalmul 150 font ster-linget és egy fölynergelt lovat kapott.

— **Egy millió forint borra-raló.** Ihering német író hiába írta hatalmas filip-pikáját a borraivaló ellen, melyek jóformán kipusztíthatatlan társadalmi szokásnak bizo-nyultak. A németek, mint legfösvényebb nép, rendszeresen küzdenek még a borra-raló ellen. Meg is lakolnak érte, mert a pin-csérnek, leginkább a borraivaló nem adó né-met vendégeiket hanyagolják el. Mosta már kissé bőkezűbb németek is sokallják a borra-ralóval és egy karlsbadi fűrdővendég lele-ményesen kiszámította, hogy például Karls-badban évenként egy millió forintot adnak borraivalónak a fűrdővendégek. E legjobban látogatott fűrdőhelyen harminczötzezer fűrdővendég szokott megfordulni. Ezek közt van legalább huszonegyezer fűrdővendég, a kik átlag négyszáz forintot költenek egy-egy szezonban. Egy ilyen négyszáz forintot köl-tő ur naponként a következő borraivalókat szokta kiadni: reggelire tíz krajczárt (két pinczér), fűrdőre husz krajczárt, ebédre husz krajczárt, (három pinczér), fekete kávéra öt krajczárt (két pinczér), oszonnára tíz krajczárt (két pinczér), és vacsorára husz krajczárt, naponként összesen 85 krajczárt. Ha legalább négy heti tartozkodást számítunk egy-egy fűrdővendég részéről, úgy az elköltött pénzéből legalább is egy millió forint kerül ki borraivalónak, ha a szobaleányoknak, portásnak és levélhordónak adott pénzeket is odaszámítjuk.

— **A legnagyobb fák.** Nem az összes fölfedezett, hanem a mostanáig is meg-maradt ősvilági fák közül a legnagyobb Chem-nitzben van, a városi természet-tudományi gyűjteményben. Hossza 10 méter, átmérője pedig a vastagabb végén 2-04 méternél na-gyobb. Felülmúlva vastagságban azt az 5 mé-ter kertillett óriási törzset, a melyet — ép úgy, mint az előbbi — a Chemnitzből ke-letre fekvő mezőkön 1752-ben találtak. Ezt a törzset akkor Drezdába vitték, hogy va-lami nagy járművet építsenek belőle; de 1849-ben a májusi földrengés idején a törzs összeromboltatott. Chemnitz környéke egyál-talán rendkívül gazdag ily fatörzsmaradvá-nyokban. A legnagyobb kertületű fatörzsmaradvány, amelyből most már csak az a 2-04 méter hosszú darab van meg, a chemnitz-i szőlőszékház alapítójának parkjában áll; alant 4-8 méter átmérőjű. A kőszénképződés idejéből való egy óriásfának legnagyobb és legbősebb maradványát 1884-ben Osnabrücknél Presbergben fedesték fel s innen 1880-n a berlini geológiai intézetbe vitték. Osnabrücknél, úgy látszik, egész erdő lehe-tett még a kőszén képződés idejében.

— **India lakossága** nemcsak Nagy, hanem a nyelvekre nézve is föltűnő tarka, mert az indiai kormány hivatalos jelentése a keletindiai népszámlálásról 109 nyelvet sorol föl. India lakossága 299,477,728 s így egy

négyeszdög mértföldőre 145 lélek jut. Hindu 190 millió, mohamedán 81. Budhavallásu ne-gyedfél, keresztény 2 millió. Legnépesebb Bengália és Oda, leggyéresebb a lakosság Birmália és Boaaayban. Nem tudnak se olvasni, se írni 106 millió férfi és 111 mil-lió nő. Az angolok száma 89,798 s ez uralkodik a száz millió fölött. Az angolok nagy része tisztviselő és kereskedő.

— **Balesetől ment vasuti uta-zó kocsi.** Hogy a gyorsot és bizton-ságot egyesítsék, ez volt mindig a vasuti társaságok fő célja. Az utazó közönség gyors-san meg kényelmesen akar utazni, ezt el is érik. Az eredmény az Egyesült-Államok ki-mutatása szerint az, hogy a lefolyt öt esztendőben nem kevesebb mint 7045 vasuti szerencsétlenség történt. E szerencsétlenségek alkalmával 2420 ember vesztette életét és 8884-en sérültek meg. Miután a túlságig fo-kozott gyorsaság által e szerencsétlenségek el nem lehet kurtolni, arra gondolatrajtek az élelmes amerikaiak, hogy oly baleset-mentes utazó-kocsikat állítsanak elő, melyek az összerúgózkodást kiállják és az utasok sér-telentül maradjanak. A new-yorki Steel Cur Company építtetett ilyen kocsikat és kör-utrá küldte azokat az ország belsejébe. Az új kocsi igénytelen kölcsönök, belsejük azon-ban rendkívül kényelmesen van berendezve. Kiseb fala félkörbe hajlik úgy, hogy egy egész kocsinak ezilunder formája van. Óriási rugók vannak a kocsik aljára alkalmazva, azon esetre, ha az összerúgózkodást az ütközök nem tudnák mérsékelni, úgy a rugók van-nak hivatva arra, hogy a lökés erejét fel-tartsák. A tetőzet kivételével az egész kocsi acézből való, és oly alapon nyugszik, melyet tizenkét hatalmas acélrugó képez. A kocsi belseje három ujnyira van kipárnázva, mely párná vörös selyemdamasztal van borítva és közte meg az acélfal között még egy más-fél uj szélességű filcalap is van, hogy az esetleges kisiklást vagy összerúgózkodást az utasokra nézve teljesen ártalmatlan-talán tegye. — A nagy üvegablakok között kipárnázott biztonsági vasrácszat van, hogy a szerte hulló üvegdarabok senkiben kárt ne tegyenek. A kocsi légfűtéssel lesznek melegítve. Belsejük 62 láb hosszú és 13 láb magas, 9 láb széles. A pazarlóság menő pom-pával vannak berendezve és szaloura, ebéd-lőre, uri és női lakosztályokra vannak oszt-va. A butorok: pamlogok, hintázó székek, melyeket kényelmes ágygá lehet könnyű szerral átváltoztatni. A díszkocsi külsejét még a szép arany és zöld festéssel sem le-het széppé tenni, de ez a külsőség nem jö-het tekintetbe akkor, ha a kocsi csakugyan megfelelően az időrsz céljának és az utazó-kat minden történhető baleset ellen bizto-sítja.

Szerkesztőségi üzenetek.

Don Kálábrász. Ön azt írja, hogy nem-csak a madridi trotoáron, de a Kolozs-vári trotoáron is történt szombaton délután egy olyan eset, a mely veszedelmesen hasonlít a don Gunárosz esetéhez. Tehát kár volt Madridba fáradnunk. Uram! önnök ör-döge van!

K. R. — Nagy-Enyed. Nem találta el. A szombati számban megirt „Kisértetek“ nem vonatkoznak senkire. Az egész történet a fantázia szüleménye épen úgy, mint mi-kor ön arról ábrándozik, hogy kik is lehet-nek azok? Való, hogy Samit Samunak is hívják; Samu azonban nem Samil. Levél meg.

G. G. Nem.

Rpt. Kolozsvár. A sport fizet a nőknél, mi se tartjuk valami előnyös dolognak. Tény hogy a sport a nőt durvítja és bizonyos mértékben a nőiség rovására történik. Mind-azonáltal ezeknek abból a részéből, a mely a nők sportolására vonatkozik, — kihagyunk, mivel nagyon világos és nagyon éles s talán pikáns észlelései vannak. Ha így akarja: igen. Ellenben: nem!

„A jögegyei árnyasfák alatt“. Szép, szép de hát miért bántja ezeket a szegény fákat egy rossz verssel? Hát „szenderegien árnyaik alatt“ és halvány arcu kedvességnek „bá-mulja bajait“, de azokat ne szidja a miért zúgnak „ha fujja aszél“.

„Zöld zerdő, sugó zivatar zajától zördül“. Mondunk rá kádenziát.

Pörén pöttyögő poéma papir-posárba pördül!

Valaki Mondja ki, ki a valaki, külön-ben a dologból alig lesz valami, mivel vala-ki: lehet akárki.

Rendőr kapitánynak. Rainer József sze-gedi rendőr-kapitány irt egy vaskos könyvet, melyben összefoglalta mindazokat a törvé-nyeket és más ismereteket, a mikre a rend-őröknek szükségük van. Különösen nagy súlyt fektetett arra, hogy a rendőrök előzékenyek legyenek a közönség iránt és hogy teljesen tisztában legyenek a jogaikkal és kötelessé-geikkel.

Különösen szép a rendőrkátnak az a ré-sze, amely az emberszeretetről szól arra ta-nítja a rendőröket, hogy a legelvetemültebb gyilkossal is úgy bánjanak mint a tojással, mert ők a büntetésre nem jogosultak.

A könyvben vannak aztán praktikus utasítások is, hogy pl. az elfogottakat a hi-don át nem szabad a karfa mellett vezetni; a vasut mellett a rendőr a sinek mellett ve-

zetni; a vasut mellett a rendőr a sinek föl-lal oldalon legyen, mikor valakit vezet, a vonaton az ajtó mellett álljon; kocsin pedig ne aludják. stb.

L-nék. Torda. Varasdi tanfelügyelő sohas fordult lapunkhoz semmiféle nyilatko-zattal s így mi nem vetettünk gátat annak, hogy Varasdi ur az ellene felhozott vádok alól magát tisztázza.

Idának. M.-Vásárhely. Utána jár-tunk s most a következőkben felhettünk: Le Roy francia képviselő nyújtott be köze-lebről egy olyanforma törvényjavaslatot a francia kamarában.

A javaslat kétféle rendezabályt ter-vez, egyiket a gyermekhalandóság megaka-dályozására, a másikat a házassági kedv fo-kozására. Házasságot 21 éven alul állóknak nem szabad kötni. A férj, a kinek kedvese van, 3 hónaptól 2 évig terjedő fogsággal büntetendő. Meg lesz engedve az apasági ke-resest. A házassági kedvet adóelengedéssel és katonai kedvezményekkel akarják fokozni. A házasságonak, a kinek 6000 franknál kevesebb jövedelme van, egy gyermekkel e-legendik adója egy ötdöt, két gyermekkel két ötdöt, három gyermekkel 3 ötdöt, négy és több gyermekkel 4 ötdöt, vagy az egé-szet. A mit az állam így veszít adóba, azt beveszi úgy, hogy azon pártában maradt hől-gyekre és nőtlen urakra, a kinek 3000 franknál több jövedelmük van, külön adót vett ki. Az első szolgálati év után minden katonát szabadságnak. Ha 25 éves koráig megházasodik, akkor tartalékba helyezik s tényleges szolgálatra többé nem kell bevo-nulnia. Ellenben, ha nem házassodik meg ak-kor huszonöt éves korában újra behívják s le kell szolgálnia hátralevő négy esztendőjét.

Nyári színház.

Tegnap este „A lengyel zsidó“ Erek-mann és Chatrian drámája került előadásra a színházban Ujházi káde vendégfőléptével „A lengyel zsidó“-ban tulajdonképen az a lélektani problema van feldolgozva, hogy a lelkiismeret menyire lehet az egyénnek büntető bírja.

Mathis (Ujházi) kocsmáros és később polgármester, 18 évvel előbb pénzéért meg-ölt egy gabona kereskedő lengyel zsidót s bár jól eltitkolta bűnét, egész életén át mindig rekedta a felfedezéstől, sőt halluci-nációi vannak. Hallja a meggyilkolt zsidó lo-vának zörgőit, a mint az megvadulva elro-ha a véres tett színhelyéről. Egyetlen leá-nyát Anette-t (Delly Emma) férjhez adja Christián (Hadai) csendőrmesterhez, mert ez az ügyes csendőr esetleg megvédi apóssát a felfedezés veszélyétől.

A darabban nem is történik semmi egyéb, minthogy az első felvonás végén egy, a meggyilkolthoz hasonló lengyel zsidó je-lenik meg, a melyik a regényes illuszió ked-véért mindenben úgy viselkedik, mint boldo-gult elődje és ez annyira megalítja Mathist, hogy elájul. A második felvonásban Mathis elhatározza, hogy Anette és Christián eskü-vőjét azonnal megtartja, mert a lengyel zsidó megjelenése intés lehet arra, hogy bűnét felfedezik. A harmadik felvonásban a bortól mámoros Mathis elalszik és lát egy szőrnűt ál-mot, a hol őt vallatják és hipnotikus álomba ejtik, a mikor vallomást tesz a gyilkosságról. Erre a bíróság Mathist kötél általi halálra ítéli. Mindez álom, de Mathist annyira meg-rázza, hogy a szobájába törő vendég, a kik Christián és Anette lakodalmán vannak, — csak egy hörgő, fuldokló emberre talál-nak, a ki a következő pillanatban meg-hal anélkül, hogy valaha megtudták volna bűnét.

A társirók tehát azt a lélektani prob-lémát igyekeztek oldozgatni a darabban, hogy a lelkiismeret milyen hatalmas és igazságos bírő lehet. E körül a tétel körül azonban nem fűttek semmiféle érdekes mesét. Csak a Christi-an és Anette langyos szerelme mindaz, a mi-vel változatossá igyekeznek az írók tenni Mathis kínos vergődését. E szerint a három felvonásban alig van egy felvonásra való cselekvény s az egész jól elférne egy dra-molette vékony keretében. A vékony cse-lekvény okozza, hogy az első felvonás egé-szen a végéig egy hosszadalmas és discur-sus csak; a második felvonás jórészen uva-lmas tépelődése Mathisnak; a harmadik fel-vonásban nagyobb része van a teoriának mint a gyakorlati igazságnak.

De a mint mondan, a darab tendenti-ája érdekes és Ajházi művésze sok megrá-zó vonással ábrázolta a lelkiismeretével örö-kös harcban álló polgármester-kocsmáros.

A többi szerep csak kerete annak a drámának, a mely Mathis lelkében lezajlik és őt megsemmisíti. Még csak befolyással sin-csenek a cselekvény — illetőleg a katasz-trófa fejlődésére, kivéve az egyetlen egy len-gyel zsidó egyetlen egyszeri megjelenését. Az írók abstract eszközrel dolgoznak, hallu-

cinaltatják a szánta szokások rögzét, ha-nem ez az erősen feszített zörgés sincs valami művészi tökélyre végre hajtva, any-nyira lármás a zörgő. Valahogy távolabbról kellene ezt az ügyelőségnek végezni, mert így szinte komikus a benyomás.

A darabot érdeklődéssel nézte végig a nagy közönség.

TUSKE PÁL.

Hipnotikus kísérletek.

A mindenkit annyira érdeklő hipnozis kér-désében megint megszólalt egy olyan orvos, a kinek szava sokat nyom a latban: a döblin-gi elmekórház orvosa, dr. Obersteiner Henrik. Fejtegetései „A hipnotizmus tana című új fűzetében annyival illetékesebbek, mert Obersteiner nemcsak hipnotizált má-so-kat, hanem önmagával is tétetett ily kísér-leteket azzal a föltét szándékkal, hogy az egész lényében végbenemő folyamatot lehető-pontosan megfigyeli. Így tanulta meg, hogy élettanilag milyen érdekes a hipnotikus álom beálltának vizsgálása.

Obersteiner tanár, mikor őt hipnotizál-ták, elég éber volt arra, hogy magát ellen-őrizze, s mindent megfigyeljen, de akaratere-jét szabaddá érezte, a beszéd és minden mozgás nagyon nehezebbé esett; mikor pedig valami megjegyzés hatórára fakasztotta, kény-telen volt perozekig nevetni, a nélkül, hogy hatalmában állt volna a majdnem ok nélküli nevetésen arakodni. A hipnotizáltság érzékszervei feltűnően élesültek, olvasni tud oly csekély világítás mellett, melyben éberen egy beátt sem bírna megkülönböztetni.

A legfontosabb jelenségnek azt tartja Obersteiner, hogy az akaratér oly nagy mértékben gyengül; az elakult a maga akara-tát egészen az elaltatónak akarata alá ren-deli; a mit tesz, nem meggyőződésből teszi, hanem mintegy a hipnotizálónak kedvében akar járni; a szuggesztó reá kiáltja:

„On most nyul“ vagy — „papagály“ stb. s a kábult rögtön felni kezd a kutyától, vagy a kendermag fölől tudakozódik molbón; a hánytatónak mondott ártatlan pohár víz, alig csuszik-e a torkán, rögtön elvész a hánytató feladatát, míg, ha ugyanazt a tisz-ta vizet pálinkának állították volna, azonnal önkénytelenül elkezdett volna tántorogni.

Obersteiner szerint egyesek még éber állapotukban is fogékonyak a szuggesztio iránt; azonban nem létezik a „mentális“ (ér-telmi) szuggesztó, hogy tudniillik az ember gondolatait mások, tisztán gondolataikkal be-folyásolják.

Ugyanígy tartja a természettudósok több-sége valótlannak a lelki kapcsolat a megma-gyarázhatatlannak bizonyos gyógyszerfélék hatását a távolba.

Obersteiner végül kijelenti, hogy a hip-nozis fő, de nem kizárólagos gyógyítóértékét a szuggesztio képezi.

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti távirat.)

A betiltott pánszláv ünnep.

Budapest, aug. 1.

A betiltott Kollár ünnep alkalmából a tótok végtelen kifakadásban törnek ki a magyarok ellen.

A tordai tüntetés miatt a Tribuna szin-tén szidja a magyarokat és azt a hazugsá-got írja, hogy a Ra'iu házát Tordán földig rombolták.

A tótok a Kollár-ünnep eltiltását tu-domásul vették ugyan, de a tilalmat úgy játeztották ki, hogy „dalár-ünnepély“ címet adtak a Kollár dícsítésének.

A városban, Turóc Szentmártonban tö-mérdek idegen van, különösen Orosz-or-szágból érkeztek igen sokan.

Az alispán elrendelte, hogy minden idegen tartozik magát bejelenteni.

Ez a rendelet a tótok között nagy fel-indulást keltett.

Turóc-Szentmárton különben egészen zászólódásban van.

Nix dajes.

Torda, aug. 1.

Torda-Aranyos-megye alispánja tudva-lérolag visszaküldte báró Szvetenai hadtest-parancsnoknak a katonai ügyben hozzá in-tézett német szövegű átiratot.

Erre Szvetenai igen rossz magyarsá-gal visszairt, hogy megküldi a német szö-vegű átiratnak magyar fordítását, mivel úgy látszik az alispáni hivatalban senki sem bírja a német nyelvet még az ál-latorvos sem, a kinek pedig, már pályájánál fogva, magasabb képzettséggel és műveltséggel kellene bírnia.

A herceggprímás Blahá-nénál.

Budapest, augusztus 1.

Balaton-Füreden általános feltűnést kel-tett, hogy Vaszary Kólos herceggprímás me-glátogatta Blaha Lujzát.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos

MAGYARY MIHÁLY.

H i r d e t é s e k.

Sz. 11,261—1893.

678. (2-2)

„THE GRESHAM“

életbiztosító társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Budapest, Ferencz-József-tér 5.—6. a társaság házában.

Ausztiai fiók: Bécs, Giselastrasse 1. szám alatt a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. június 30-án Frk. 117,550.797.—
Evi bevétel biztosítások és kamatból
1891. június hó 30-án „ 20,725.259.—
Kifizetések biztosítási és járadéki szer-
ződések s visszavásárlások stb. után
a társaság fennállása óta (1848.) „ 249,311.449.—
A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő
alatt a társaságnál „ 61,372.000.—
értékig nyújtattak be ajánlatok, mi-
által a társaság fennállása óta be-
nyújtott ajánlatok összértéke „ 1,728,184.555.—
értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, me-
lyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá aján-
latokkal, díjmentesen szolgálnak Erdély minden nagyobb
városában az ügynek urak és az erdélyi vezérügy-
nökség Kölozsvártt, belszen-utca 5., 7. sz.
53. (48—x)

Végzett jogász, ki ügyvédjelöltként bejegyeztethető, azonnal alkalmazást találhat.

Ki románul is beszél, előnyben részesül.

Közelebbi feltételek megtudhatók:

dr. Bogdánfy Lajos ügyvédnél

Tordán. 700. (2-3)

Tisztán kölcsönös. — Részvényesei nincsenek.
Az összes nyereség a biztosítottak
javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb
pénzüntézet a világon.

Biztosítási alapja

907 millió

frank.

THE MUTUAL
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
ALAPÍTOTT 1843.
338. (36—100)

Biztosít
emberéletet
legülémbőzőbb és leg-
előnyösebb
módozatok szerint.
Prospektusokkal és tüzesebb felvilágo-
sítással szolgál az
Erdélyrészi aligazgatóság,
Kölozsvártt, Belhid-utca 16. sz. alatt.

Pályázati hirdetmény.

De és rendezett tanácsu városnál megüresedett főorvosi és
tisztí ügyészi állásokra ezennel pályázatot nyitok.A főorvosi állás 400 frt, a tisztügyészi állás 300 frt évi
fizetéssel van javadalmazva.

Felhivom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni
ohajtják, hogy az 1888. évi I. t. cz. 9. §-a és az 1876. évi XIV.
t. cz. 143. §-ában, illetőleg az 1883. évi I. t. cz. 5. §-ában meg-
követelt minősültséget igazoló okmányokkal felszerelt folyamod-
ványukat **1893. évi augusztus hó 25-ik napjáig be-
zárólag** hozzám adják be.

De és, 1893. évi július hó 28-án.

Dr. TORMA MIKLÓS,
alispán.

A légszeszgyár-igazgatóság azonnal fölveszen

több

lámpa fölgyújtót.

Jelentkezni kel a légszeszgyár iro-
dájában helyt. 701. (2-3)

MATUTSEK JÓZSEF

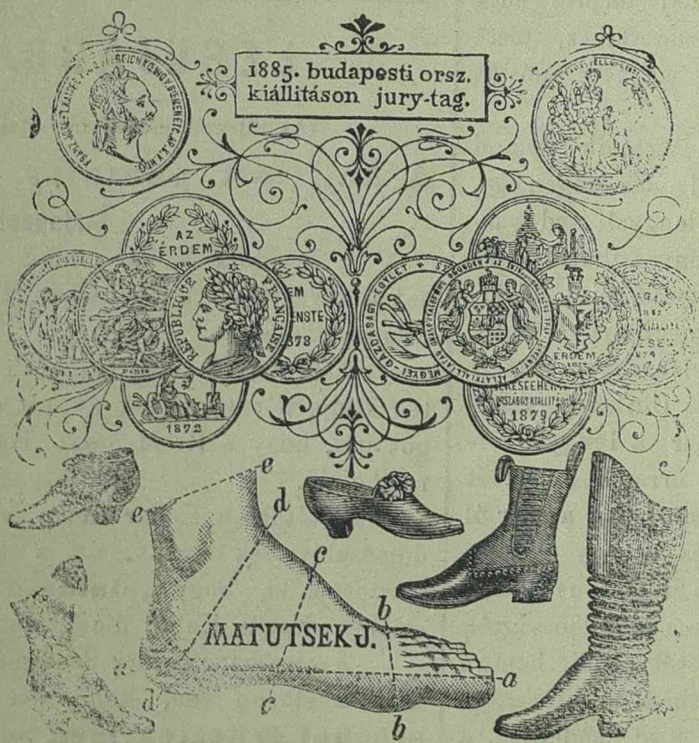
27. év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete

Kölozsvártt,

Fóter 32-ik szám alatt,

a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb
anyagból és dívat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.
17. (50—x)

ELŐPATAK GYÓGYFÜRDŐN.

melynek több kiállításon kitüntetett gyógyvizei Európa leghíresebb bálnéologusai által az eddig elismert égvényes vasas
savanyuvizek legelsőjének jelentetett ki,

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Fürdőorvos: Dr. NAGY KÁLMÁN.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bi-
zonyultak be biztos hatásuknak: a gyomor és belek idült
hurutjainál, gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel
járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzában, altesti vér-
bőségben, vérpangásban, aranyérben, rásztkór és kedélykórban,
máj- és lépdagadatokban, az epe kivezető csöveinek hurutos
bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj s váltó-
lázakból származott lépdagadatoknál, fejlődési sápkórban s az ezen
alapuló hősám zavarokban, s különösen vérszegénységi álla-
potokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kez-
dődő húgy- és fővénykő-lerakódás s húgykő képződéseknél, a
méh idült tömüléseinek, dagainál, fehérifolyás s rendetlen ha-
vadzásnál, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, kösz-
vény és csúzbajokban.

Az ásványvíz használatával kapcsolatosan ujonnan be-
rendezett meleg és hideg ásványvíz-fürdők, friss
kecsketej, savó, hidegvíz-gyógymód, massage, svéd tornászat áll az
azt igénylők rendelkezésére.

Van gyógytar, táviráda, posta. 600 szoba áll a közönség ren-
delkezésére, napi ár 50 krtól fennebb, melyek az igazgatóságtól
bé elhetők ki. Az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni. —
Szórakozásul vannak: parkok, erdei sétányok, olvasó-, zongora- és
társalgó-termek, tornászat, csolnakázó tó, színház, hangversenyek,
bálok s kirándulások, ugyisint egy első rangú cigány-zenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakás-
ban és gyógydíjmentességben részesülnek.

A bármely irányból jövő gyógyvendégek a földvári vas-
utállomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Elő-
patakra magán- és társaskocsik szállítják a gyógyvendégeket;
társaskocsin, ha csak egy személy jelentkezik: 2 frt; két vagy
több utas személyenkint 1 frt 30 kr; külön kocsit egy család
részére 3 frt szabad kézi podgyászszal; ellenben a vasuton
feladott podgyászért 50 krtól 30 kr., azon felül 50 kr. fizetendő.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad
Előpatak, 1893. évi május hó 15-én.

493. (17-20)

A fürdő-igazgatóság.

Tulhalmozott árú-raktárunk és az idény előre haladta miatt árainkat mélyen leszállítottuk.

Árjegyzékünk kivonatát Augusztus hó végéig következőkben adjuk:

Himzett francia batistok ezelőtt — 90 kr., most — 38 kr.
Voile de laine } ezelőtt 1.10 kr., „ — 55 kr.
Voile de laine } „ — 90 kr., „ — 45 kr.
Atlas satin „ — 80 kr., „ — 55 kr.
Cachemir satin „ — 88 kr., „ — 60 kr.

Atlas satin „ ezelőtt — 65 kr., most — 35 kr.
Francia kretonok „ — 45 kr., „ — 30 kr.
Rubakelmék „ — 95 kr., „ — 55 kr.
„ „ — 1.40 kr., „ — 85 kr.
„ „ — 1.80 kr., „ — 1.10 kr.

Rendes Szidor és Testvére,

ezelőtt Gajzágó István,

Alapított 1862-ben.

671. (5-5)

Tenyészállat eladás.

Gróf TELEKI A. tancsi uradalmában,
posta, táviráda és vasút Szász-Régen,
eladó

kendi-lónai és bonc-hidai faj keresztezésből származott

13 darab négy éves tenyész-kan,
á 120 kilogramm;20 darab két éves tenyész-kan,
á 75 kiló;52 darab tenyész-kocza,
á 75 kilogramm.Értekezhetni egyenesen ANTAL LAIOS tisztartóval Tancson.
623. (10—x)